

Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas divpusējās attiecības

Publicēts: 07.07.2021.

Latvija ar Baltkrieviju veido lietišķas, uz abu valstu iedzīvotāju interesēm balstītas attiecības, pamatojoties uz divpusējās sadarbības principiem un Latvijas kā ES un NATO dalībvalsts statusu. Starp valstīm notiek aktīva sadarbība ekonomikas, īpaši tranzīta, pārrobežu, kultūras, izglītības un zinātnes, robežas kontroles un pārvaldības, vides aizsardzības un citās jomās. Intensīvi attīstās sadarbība starp pašvaldībām un iedzīvotāju savstarpējie kontakti.

Ņemot vērā, ka Baltkrievija ir Latvijas kaimiņvalsts, Latvijai ir svarīgi, lai Baltkrievija attīstītos kā demokrātiska, ekonomiski un sociāli stabila valsts, kurā tiek ievērotas cilvēktiesības un likuma vara.

[Diplomātisko attiecību vēsture](#)

[Līgumtiesiskā bāze](#)

[Nozīmīgākās vizītes](#)

[Sadarbība ekonomikā](#)

[Sadarbība kultūrā](#)

[Sadarbība izglītībā](#)

[Sadarbība zinātnē un tehnikā](#)

[Sadarbība robežkontrolē un pārvaldībā](#)

[Pārrobežu sadarbība](#)

[Municipālā sadarbība](#)

[Parlamentārā sadarbība](#)

[Cilvēku savstarpējie kontakti](#)

[Baltkrievu kopiena Latvijā](#)

[Informācijas avoti](#)

DIPLOMĀTISKO ATTIECĪBU VĒSTURE

Baltkrievija Latvijas neatkarību atzina 1992. gada 22. janvārī, savukārt Latvija Baltkrievijas neatkarību atzina 1992. gada 8. janvārī. Diplomātiskās attiecības abu valstu starpā tika nodibinātas 1992. gada 7. aprīlī.

Latvijas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības Baltkrievijas Republikā:

vēstniecība Minskā (oficiāli atvērta 1993. gadā);

konsulāts Vitebskā (oficiāli atvērts 1994. gadā).

Kopš 2015. gada 5. oktobra Latvijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Baltkrievijā ir Mārtiņš Virsis.

Kopš 2019. gada septembra Latvijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Baltkrievijā ir Einārs Semanis.

Kopš 2018. gada septembra Baltkrievijā darbojas viens Latvijas goda konsuls – Aleksejs Savčuks Mogiļevā, Mogiļevas apgabalā.

Iepriekšējie Latvijas vēstnieki Baltkrievijā:

No 1992 .gada
Pagaidu pilnvarotais lietvedis Agnis TOMASS
No 1993. gada
Ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Jānis LOVNIKS
No 1997. gada
Pagaidu pilnvarotā lietvede Ingrīda LEVRENCE
No 2000. gada
Pagaidu pilnvarotais lietvedis Egons NEIMANIS
No 2004. gada
Ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Maira MORA
No 2010.gada
Ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Mihails POPKOVŠ
No 2015. gada
Ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Mārtiņš Virsis

Baltkrievijas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības Latvijas Republikā:

vēstniecība Rīgā (oficiāli atvērta 1994. gadā);

ģenerālkonsulāts Daugavpilī (oficiāli atvērts 1994. gadā).

Kopš 2018. gada oktobra Baltkrievijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā ir Vasīlijs Markovičs.

Kopš 2013. gada decembra Baltkrievijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijā ir Marina Dolgopolova.

PARAKSTĪTIE LĪGUMI

[Datubāze ar informāciju par divpusējiem līgumiem](#)

NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES

No Baltkrievijas:

Laiks
Amatpersona
2018. gada 18.- 19. jūlijs
Baltkrievijas ārlietu ministra Vladimira Makeja vizīte Latvijā
2017. gada 6.-7. jūnijs
Baltkrievijas parlamenta vice-spīkeres Mariannas Ščotkinas vizīte Rīgā
2017. gada 10. aprīlis
Baltkrievijas ārlietu ministra vietnieka Oļega Kravčenko vizīte Rīgā, dalība Ārlietu ministriju politiskajās konsultācijās
2016. gada 5. decembris
Baltkrievijas aizsardzības ministra A.Ravkova vizīte Latvijā
2016. gada 4.-5. decembris
Baltkrievijas iekšlietu ministra I.Šuņeviča vizīte Latvijā, dalība Valsts policijas 98. gadadienas pasākumos
2016. gada 5. novembris
Baltkrievijas premjerministra Andreja Kobjakova darba vizīte Latvijā, dalība 16+1 samītā īpašā viesu statusā
2016. gada 6.-7. jūlijs
Baltkrievijas ārlietu ministra Vladimira Makeja darba vizīte Latvijā
2016. gada 15.-16. jūnijā
Baltkrievijas ekonomikas ministra vietnieka Jurija Čebotara vizīte Rīgā, dalība Latvijas-Baltkrievijas Biznesa forumā
2016. gada 19.-20. maijs
Baltkrievijas ārlietu ministra vietnieces Aļonas Kupčinas vizīte Rīgā, dalība Ārlietu ministriju politiskajās konsultācijās
2016. gada 16.-19. maijs
Baltkrievijas Nacionālās sapulces Pārstāvju palātas Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētāja Valērija Gaidukēviča vizīte Latvijā
2016. gada 4.-5. februāris
Baltkrievijas ārlietu ministra pirmā vietnieka Aleksandra Mihņēviča vizīte Rīgā, dalība Ārlietu ministriju politiskajās konsultācijās

2015. gada 10.-11. decembris
Latvijas-Baltkrievijas Starpvaldību komisijas 11.sēde Daugavpilī
2015. gada 21.-22. maijs
Baltkrievijas ārlietu ministra Vladimira Makeja vizīte Latvijā, dalība Rīgas samītā
2014. gada 5. - 6. augusts
Baltkrievijas ārkārtas situāciju ministra Vladimira Vaščenko vizīte Latvijā
2014. gada 5. - 6. augusts
Baltkrievijas transporta un komunikāciju ministra Antona Sivaka vizīte Latvijā
2014. gada 27. - 28. februāris
Baltkrievijas ārlietu ministra Vladimira Makeja darba vizīte Latvijā
2013. gada 5. - 7. septembris
Baltkrievijas ārlietu ministra vietnieces Jeļenas Kupčinas vizīte Latvijā, dalība Rīgas konferencē 2013
2013. gada 13. - 15. marts
Baltkrievijas kultūras ministra Borisa Svetlova vizīte Rīgā
2012. gada 5. - 9. decembris
„Belarus Expo” un investīciju forums Rīgā
2010. gada 23. – 24. septembris
Baltkrievijas premjerministra Sergeja Sidorska darba vizīte Latvijā, dalība Baltijas ekonomikas forumā
2010. gada 23. augusts
Baltkrievijas ārlietu ministra Sergeja Martinova darba vizīte Latvijā
2009. gada 22. aprīlis
Baltkrievijas ārlietu ministra Sergeja Martinova darba vizīte Latvijā
2008. gada 12. novembris
Baltkrievijas premjerministra Sergeja Sidorska darba vizīte Latvijā
2007. gada 21. - 23. novembris
Baltkrievijas ārkārtas situāciju ministra Envara Barijeva vizīte Latvijā

2007. gada 8. - 10. oktobris
Baltkrievijas ekonomikas ministra Nikolaja Zaičenko vizīte Latvijā dalībai Latvijas – Baltkrievijas Starpvaldību komisijas ekonomiskās, zinātniskās un tehniskās sadarbības jautājumos 3. sēdē
2006. gada 13. - 14. decembris
Baltkrievijas ekonomikas ministra Nikolaja Zaičenko vizīte Latvijā, lai atklātu un piedalītos Baltkrievijas Republikas nacionālo izstādi Latvijā „Belarus Expo”
2000. gada janvārī
Baltkrievijas ekonomikas ministra Vladimira Šimova vizīte Latvijā

No Latvijas:

Laiks
Amatpersona
2020. gada 16. janvārī
Latvijas premjerministra Krišjāņa Kariņa vizīte Baltkrievijā
2019. gada 18. – 20. augusts
Nacionālo bruņoto spēku komandiera ģenerālleitnanta Leonīda Kalniņa vizīte Baltkrievijā
2019. gada 25.-26. jūlijs
Latvijas ārlietu ministra Edgara Rinkēviča vizīte Baltkrievijā
2018. gada 1.-2. oktobris
Latvijas satiksmes ministra Ulda Auguļa darba vizīte Baltkrievijā, lai piedalītos Baltkrievijas transporta nedēļas atklāšanā
2018. gada 7.- 8. februāris
Latvijas premjerministra Māra Kučinska vizīte Baltkrievijā
2018. gada 17.-19. janvāris
Latvijas iekšlietu ministra Riharda Kozlovskā vizīte Baltkrievijā, lai piedalītos Baltkrievijas Republikas Glābēju dienai veltītajos pasākumos
2017. gada 4.-6. decembris
Latvijas aizsardzības ministra Raimonda Bergmaņa vizīte Baltkrievijā

2017. gada 3.-5. oktobris
Latvijas Saeimas priekšsēdētāja biedra Gundara Daudzes vizīte Baltkrievijā
2017. gada 18. 20. jūlijs
Latvijas ārlietu ministrs Edgara Rinkēviča vizīte Baltkrievijā
2016. gada 10.-11. novembris
Latvijas ekonomikas ministra Arvila Ašeradena vizīte Baltkrievijā
2016. gada 4.-6. oktobris
Latvijas satiksmes ministra Ulda Auguļa vizīte Minskā, dalība Starptautiskajā transporta nedēļā
2016. gada 26.-28. septembris
Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Andreja Pildegoviča vizīte Minskā, dalība Ārlietu ministriju politiskajās konsultācijās
2016. gada 9.-10. jūnijs
Latvijas kultūras ministres Daces Melbārdes vizīte Minskā
2016. gada 13.-15. aprīlis
Latvijas zemkopības ministra Jāņa Dūklava vizīte Minskā
2015.gada 13.-15. decembrī
Saeimas Ārlietu Komisijas priekšsēdētāja O.Kalniņa un Eiropas lietu Komisijas priekšsēdētājas L. Čigānes vizīte Minskā
2015. gada 20.-23. oktobrī
Veselības ministra Gunta Belēviča vizīte Baltkrievijā, dalība Pasaules Veselības organizācijas rīkotā Eiropas reģiona ministru līmeņa konferencē par veselību visas dzīves garumā
2015. gada 19.-21. oktobrī
Ekonomikas ministres Danas Reiznieces-Ozolas vizīte Baltkrievijā, Latvijas dienu Baltkrievijā „Taste Latvia” ietvaros
2015. gada 5.-8. oktobrī
Satiksmes ministra Anrija Matīsa vizīte Baltkrievijā, dalība Starptautiskajā transporta nedēļā
2015. gada 19.-21. maijs
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Kaspara Gerharda darba vizīte Baltkrievijā
2015. gada 7.-10.aprīlis
Rīgas domes priekšsēdētāja Nila Ušakova darba vizīte Minskā

2015. gada 4.-5. martā
Iekšlietu ministra Riharda Kozlovska darba vizīte Baltkrievijā
2015. gada 19.-20. februāris
Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča darba vizīte Baltkrievijā
2014. gada 10. decembris
Latvijas-Baltkrievijas Starpvaldību komisijas 10.sēde Minskā
2014. gada 6 - 9. oktobris
Satiksmes ministra Anrija Matīsa dalība Baltkrievijas transporta nedēļā Minskā
2014. gada 10. septembris
Satiksmes ministra Anrija Matīsa darba vizīte Baltkrievijā, Polockā
2014. gada 1. - 3. septembris
Zemkopības ministra Jāņa Dūklava darba vizīte Baltkrievijā
2014. gada 3. - 5. jūnijs
Zemkopības ministra Jāņa Dūklava darba vizīte Baltkrievijā
2013. gada 10. - 11.oktobris
Satiksmes ministra Anrija Matīsa darba vizīte Baltkrievijā, dalība Starptautiskajā dzelzceļa biznesa forumā „Stratēģiskā partnerība 1520: Centrālā un Austrumeiropa”
2013. gada 10. aprīlis
Ārlietu ministra Edgara Rinkeviča darba vizīte Vitebskā, Baltkrievijā
2011. gada 16. - 19 februāris
Rīgas Domes priekšsēdētāja vietnieka un Brīvostas valdes priekšsēdētāja Andra Amerika vizīte Baltkrievijā
2010. gada 27. - 28. augusts
Vides ministra Raimonda Vējoņa darba vizīte Baltkrievijā
2010. gada 8. - 9. jūlijs
Iekšlietu ministres Lindas Mūrnieces darba vizīte Baltkrievijā

2010. gada 19. maijs
Satiksmes ministra Kaspara Gerharda darba vizīte Baltkrievijā
2010. gada 5. maijs
Vides ministra Raimonda Vējoņa darba vizīte Baltkrievijā
2009. gada 3. novembris
Ārlietu ministra Māra Riekstiņa darba vizīte Baltkrievijā
2009. gada 18. - 19. februāris
Ministru prezidenta Ivara Godmaņa darba vizīte Baltkrievijā

SADARBĪBA EKONOMIKĀ

Ņemot vērā Latvijas un Baltkrievijas ģeogrāfisko tuvumu un vēsturiskās saites, ekonomiskā sadarbība ieņem prioritāru vietu abu valstu attiecībās. Īpaši nozīmīga ir sadarbība tranzīta sektorā. Tradicionāli preces no Baltkrievijas veido 20% no Latvijas kopējā tranzīta apjoma. Baltkrievijas izcelsmes preču tranzītu caur Latviju galvenokārt veido nafta un naftas produkti, kā arī ķīmiskās rūpniecības preces. Nozīmīga sektora sastāvdaļa ir konteinervilciena ZUBR pārvadājumi, kas tika uzsākti 2009. gadā. Projekta dalībnieces ir Baltkrievija, Igaunija, Latvija, Moldova un Ukraina.

Efektīvs instruments ekonomiskās sadarbības veicināšanai, kā arī citu nozaru sadarbības attīstībai ir 2004. gadā dibinātā Latvijas-Baltkrievijas Starpvaldību komisija ekonomiskās, zinātniskās un tehniskās sadarbības jautājumos, kura tiekas reizi gadā. Pēdējā SVK sēde notika 2018. gada 6. septembrī Rīgā.

Tāpat ar ekonomisko sakaru veicināšanu nodarbojas:

Latvijas-Baltkrievijas Lietišķās sadarbības padome (dibināta 2008. gadā). Padomes līdzpriekšsēdētājs no Latvijas puses ir VAS *Latvijas dzelzceļš* valdes priekšsēdētājs E. Bērziņš, no Baltkrievijas puses – Biznesa skolas IPM direktoru padomes priekšsēdētājs un profesors D. Dičkovskis.

Latvijas vēstniecības Minskā Biznesa klubs Baltkrievijā strādājošiem Latvijas uzņēmējiem (dibināts 2009. gadā).

Regulāri tiek organizēti pasākumi ekonomiskās sadarbības veicināšanai. 2016. gada 16. septembrī Rīgā notika Latvijas-Baltkrievijas Biznesa forums, kuru no Latvijas puses atklāja Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs J. Stinka, no Baltkrievijas puses - ekonomikas ministra vietnieks J. Čebotars. 2016. gada 10.-11. novembrī jau otro reizi norisinājās Latvijas dienas Baltkrievijā *Taste Latvia*, kuras atklāja Latvijas ekonomikas ministrs A. Ašeradens. Pirmās Latvijas dienas Baltkrievijā notika 2015. gada 19.-21. oktobrī.

Preču tirdzniecība 2018. gada 1. ceturksnī: *(CSP dati)*

Eksports:
Imports:

1. Lietuva – 453 100 379 EUR jeb 15.85 %
1. Lietuva – 593 195 312 jeb 17,46 %
2. Igaunija – 324 468 456 EUR jeb 11.35 %
2. Vācija – 364 246 715 EUR jeb 10,72 %
3. Vācija – 210 121 401 EUR jeb 7.35%
...
3. Polija – 321 574 775 EUR jeb 9,46 %
....
19. Baltkrievija – 35 488 053 EUR jeb 1,24%
12. Baltkrievija – 74 012 845 EUR jeb 2.18%

2018. gada 1. ceturksnī kopējais preču tirdzniecības apgrozījums sasniedza 109 500 898 MEUR (15. vieta), un tas ir palielinājies par 41% salīdzinot ar 2017. gada 1. ceturksni.

Eksporta apjoms uz Baltkrieviju sasniedza 35,488 MEUR, kas ir par 32,40% jeb 8,68 MEUR vairāk nekā 2017. gada 1. ceturksnī.

Importa apjoms no Baltkrievijas sasniedza 74,012 MEUR, kas ir par 55,21% jeb 26,32 MEUR vairāk nekā 2017. gada 1. ceturksnī.

Latvijai ar Baltkrieviju ir negatīva preču tirdzniecības bilance 38,52 MEUR apmērā.

Latvijas galvenās eksporta preču grupas noteiktajā periodā bija ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozares produkcija (20,41%, galvenokārt medikamenti); mašīnas, mehānismi un elektriskās iekārtas (19,43%, galvenokārt speciāli mehānismi un mehāniskas ierīces); Optiskās ierīces un aparāti (iesk. Medicīniskos); pulksteņi, mūzikas instrumenti (17.38%, medicīnas, ķirurģijas, zobārstniecības vai veterinārijas instrumenti un ierīces.); pārtikas rūpniecības produkti (11.47%, galvenokārt etilspirts); Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi (11,40% Valkāts apģērbs un lietoti tekstilizstrādājumi); plastmasas un izstrādājumi no tām; kaučuks un gumijas izstrādājumi (5.17%, galvenokārt etilēna polimēri pirmformās);

Latvijas galvenās importa preču grupas no Baltkrievijas bija koksne un tās izstrādājumi (38,40%, galvenokārt kokmateriāli), minerālie produkti (31,11%, galvenokārt naftas eļļas); plastmasas un izstrādājumi no tām (7,83% galvenokārt amīnsveķi, fenolsveķi un poliuretāni pirmformās); metāli un to izstrādājumi (6,13% galvenokārt rafinēts varš un vara sakausējumi, neapstrādāti); ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozares produkcija (2.68%, galvenokārt mēslošanas līdzekļi);

Galvenās eksporta preces uz Baltkrieviju sadalījumā pa preču veidiem

2018. gada 1. ceturksnī, EUR (CSP dati)

Preču veids
EUR
Īpatsvars no kopējā eksporta

Kopā
35 487 345
100%
<p>Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozares produkcija</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Medikamenti – 76.59%</i> - <i>Mutes dobuma vai zobu higiēnas līdzekļi, ieskaitot protēžu fiksēšanas pastas un pulverus; – 5.01%</i>
7 243 346
20.41%
<p>Mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Speciāli mehānismi un mehāniskas ierīces - 10.60%</i> - <i>Darbgaldī, kas var izpildīt dažādas mehāniskās apstrādes operācijas, nemainot instrumentus: – 7.67%</i>
6 896 114
19.43%
<p>Optiskās ierīces un aparāti (iesk. medicīniskos), pulksteņi, mūzikas instrumenti</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Medicīnas, ķirurģijas, zobārstniecības vai veterinārijas instrumenti - 61.25%</i> - <i>Ortopēdiskie piederumi – 29.86%</i> - <i>Aparatūra, kurā izmanto rentgenstarojumu – 2.96%</i>
6 167 408
17.38%
<p>Pārtikas rūpniecības produkti</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Nedenaturēts etilspirts – 42.43%</i> - <i>Pārtikas izstrādājumi – 18.97%</i> - <i>Iesala alus - 5.00%</i> - <i>Izstrādājumi, kas izmantojami dzīvnieku barībā – 4.84%</i>
4 069 749
11.47%
<p>Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Valkāts apģērbs un lietoti tekstilizstrādājumi – 23.23%</i> - <i>Trikotāžas drānas, platākas par 30 cm – 13.07%</i> - <i>Krūšturi, zeķturi, korsetes, bikšturi, prievītes un tamlīdzīgi izstrādājumi un to daļas – 9.05%</i> - <i>Šauri austi audumi – 8.21%</i> - <i>Trikotāžas drānas, ne platākas par 30 cm – 7.66%</i> - <i>Vīriešu vai zēnu uzvalki, ansambļi, žaketes – 6.04%</i> - <i>Gultas, galda, tualetes un virtuves velt – 5.17%</i>
4 046 793
11.40%

Plastmasas un izstrādājumi no tām; kaučuks un gumijas izstrādājumi - Etilēna polimēri pirmformās – 30.05% - Citādas plastmasas plātnes – 9.12% - Amīnsveķi, fenolsveķi un poliuretāni pirmformās – 7.28%
1 833 519
5.17%
- Citādi plastmasas izstrādājumi un izstrādājumi no citiem materiāliem – 7.24%

Galvenās importa preces uz Baltkrieviju sadalījumā pa preču veidiem

2018. gada 1. ceturksnī, EUR (CSP dati)

Preču veids
EUR
Īpatsvars no kopējā eksporta
Kopā
74 012 845
100%
Koksne un tās izstrādājumi - Garumā sazāģēti vai šķeldoti kokmateriāli - 61.88% - Malka apaļkoku, pagaļu, zaru, žaģaru saišķu vai tamlīdzīgā veidā – 20.71% - Kokskaidu plātnes – 8.70% - Stīpu klūgas – 3.25%
28 419 350
38.40%
Minerālie produkti - Naftas eļļas un no bitumenminerāliem iegūtas eļļas – 94.47% - Sāls – 2.73%
23 027 220
31.11%

Plastmasas un izstrādājumi no tām; kaučuks un gumijas izstrādājumi - Amīnsveķi, fenolsveķi un poliuretāni pirmformās – 39.26% - Citādas plastmasas plātnes, loksnes, plēves – 25.16% - Etilēna polimēri pirmformās – 16.41%
5 796 371
7.83%
Metāli un to izstrādājumi - Rafinēts varš un vara sakausējumi – 29.03% - Dzelzs vai nelegētā tērauda stieples – 21.52% - Citādi dzelzs un nelegētā tērauda stieņi, bez turpmākas apstrādes pēc kalšanas – 10.38%
4 540 436
6.13%
Akmens, ģipša, cementa, stikla, keramikas izstrādājumi - Cementa, betona vai mākslīgā akmens izstrādājumi, stiegroti vai nestiegroti – 62.71% - Baloni, pudeles, flakoni, burkas, krūzes, stikla pudelītes zālēm, ampulas un citi stikla trauki preču transportēšanai vai iepakojšanai – 14.34% - Sārņu vate, akmens vate un tamlīdzīga minerālvate – 8.82%
2 917 262
3.94%
Ķīmiskās rūpniecības un tās sakarozares produkcija - Minerālie vai ķīmiskie mēslošanas līdzekļi – 27.81% - Savienojumi, kas satur nitrila funkcionālo grupu – 20.73% - Minerālie vai ķīmiskie slāpekļa mēslošanas līdzekļi – 19.59%
1 986 756
2.68%

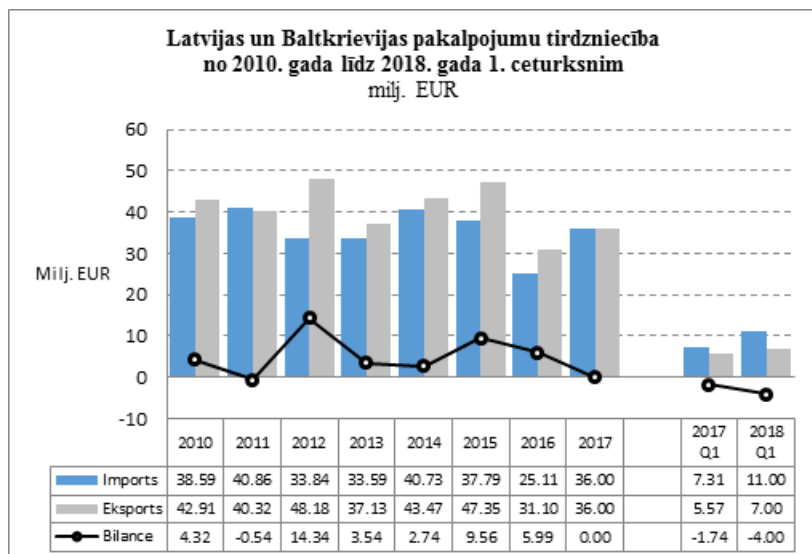
Pakalpojumu tirdzniecība 2018. gada 1. ceturksnī (*avots: Latvijas Banka*)

Kopējais pakalpojumu tirdzniecības apgrozījums ar Baltkrieviju sasniedza 18 MEUR.

Latvijas pakalpojumu eksporta apjoms uz Baltkrieviju sasniedza 7 MEUR.

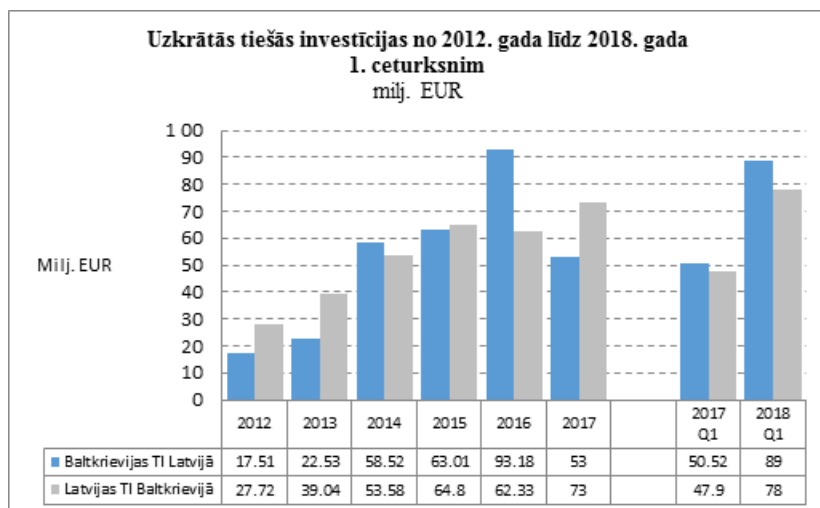
Latvijas pakalpojumu importa apjoms no Baltkrievijas sasniedza 11 MEUR.

Latvijai ar Baltkrieviju bija negatīva pakalpojumu tirdzniecības bilance 4 MEUR apmērā.

Investīcijas (*Latvijas Bankas dati*)

2018. gada 1. ceturksnī Baltkrievijas tiešo investīciju atlikumi Latvijā sasniedza 89 MEUR. Latvijas tiešo investīciju atlikumi Baltkrievijā sasniedza 78 MEUR.

Saskaņā ar Lursoft datiem 2018. gada 12. jūlijā Uzņēmumu reģistra datu bāzē reģistrēti 1529 uzņēmumi ar Baltkrievijas kapitālu. Baltkrievijas uzkrātās investīcijas Latvijas uzņēmumu pamatkapitālos sasniedz 15,902 MEUR(28.vieta).

SADARBĪBA KULTŪRĀ

Latviju un Baltkrieviju kā kaimiņvalstis saista kopīga vēsture un seni kultūras sakari. Baltkrievijā ir dzimuši, mācījušies un dzīvojuši vairāki ievērojami Latvijas kultūras darbinieki, tai skaitā rakstnieki Veronika Janelsiņa un Eduards Salenieks, filologs Pēteris Ķiķauka, pulkvedis Fridrihs Briedis, rakstnieks Viktors Eglītis. Vitebskā ir apglabāta Raiņa māte Dārta Pliekšāne.

Savukārt Latvijā ir dzimis baltkrievu rakstnieks, piedzīvojumu un zinātniskās fantastikas žanra aizsācējs baltkrievu literatūrā Janka Mavrs. Šodien Latvijā plaši pazīstams ir baltkrievu mākslinieks Vjačka Ceļešs.

Īpašu vietu Latvijas un baltkrievu attiecībās ieņem Rainis. Būdam parlamentārietis un izglītības ministrs, Rainis uzskatīja, ka

baltkrieviem Latvijā ir jādod iespēja attīstīt savu kultūru un valodu. 1921. gadā ar Raiņa atbalstu Latvijā tika izveidota Baltkrievu izglītības pārvalde un tuvāko gadu laikā tika atvērtas 23 baltkrievu skolas, nodibināta kultūras un izglītības biedrība „Tēvija”, atvērts teātris un izdotas avīzes. 1926. gada novembrī Rainis apmeklēja Baltkrieviju, lai pēc Baltkrievu Kultūras institūta uzaicinājuma piedalītos baltkrievu pareizrakstības apstiprināšanai veltītā konferencē Minskā. Šeit Rainis iepazinās ar baltkrievu dzejnieku Janku Kupalu. Brauciena laikā Rainis viesojās arī Vitebskā, kur piedalījās Otrā Baltkrievijas Valsts teātra atklāšanā.

Mūsdienās Latvijas un Baltkrievijas sadarbība kultūras jomā tiek īstenota, pamatojoties uz Latvijas Kultūras ministrijas un [Baltkrievijas](#) Kultūras ministrijas vienošanos par sadarbību kultūrā un mākslā (noslēgta 2002. gadā). Lai paplašinātu un dažādotu sadarbības virzienus, starp Kultūras ministrijām tiek slēgtas sadarbības programmas. Latvijas kultūras ministres D.Melbārdes vizītes Minskā laikā 2016. gada 9.-10. jūnijā tika parakstīta sadarbības programma 2016.-2018. g.

Līdz šim galvenie kultūras sadarbības virzieni ir: Latvijas teātru dalība starptautiskos teātru festivālos Baltkrievijā („*Slavjanskij bazar*” Vitebskā, TEART Minskā, „M@rt kontakt” Mogiļevā); Latvijas mākslinieku izstādes Baltkrievijā, sadarbība starp muzejiem un bibliotēkām. Cieša sadarbība ir izveidojusies starp abu valstu Nacionālajām bibliotēkām. 2015. gada 30. oktobrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā viesojās Baltkrievijas Nacionālās bibliotēkas direktors R.Motuļskis. Savukārt 2015. gada 19. novembrī Minsku apmeklēja Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Dr. Andris Vilks, kurš piedalījās seminārā “Terra Mariana.1186-1888” Baltkrievijas Nacionālajā bibliotēkā.

Īpaši jāatzīmē ciešā sadarbība starp Latvijas Memoriālo muzeju apvienību un Jankas Kupalas muzeju Minskā. Atzīmējot Raiņa un Aspazijas 150. dzimšanas dienu, 2015. gada jūnijā Jankas Kupalas muzejā tika eksponēta dzejniekiem veltīta izstāde „Aspazija/Rainis: dumpiniece/humānists. Divu latviešu dzejnieku stāsts”. Septembrī izstāde bija skatāma arī Vitebskā. 2013. gada septembrī Raiņa un Aspazijas muzejā notika izstāde par Janku Kupalu „Savā sirdī ieskaties”, savukārt 2013. gada 15. novembrī Jankas Kupalas muzejā tika atklāta izstāde par Raini „Es sīku meldiņu jums atnesu...Rainis un baltkrievu kultūra”.

Kultūras sakaru veicināšanā aktīvi strādā gan Latvijas vēstniecība Minskā, gan konsulāts Vitebskā, organizējot izstādes, koncertus, māksliniecisko un pašdarbības kolektīvu apmaiņas vizītes. Vitebskas Medicīnas Universitāte un LU Vēstures un filozofijas fakultāte sadarbojās projektā *«Латышы и белорусы: вместе сквозь века»* ietvaros, kā rezultātā ir tapuši pētījumi *«Переселение латышских крестьян в Витебскую, Могилевскую и Минскую губернии во второй половине 19 века»*, *«Помещики как организаторы переселения латышских крестьян в Минскую и Могилевскую губернии в 60-70ых годах 19 века»* un *«Консульство и консулы Латвии в Витебске»*, kas tika izdoti 2015.gada februārī par godu Latvijas konsulāta Vitebskā 90. gadadienai.

Nozīmīga vieta Latvijas un Baltkrievijas kultūras sakaru veidošanā ir LU Filozofijas un socioloģijas institūta profesores Ilgas Apines pētījumam "Baltkrievi Latvijā" (1995.) un Mirdzas Ābolas sagatavotajai baltkrievu-latviešu un latviešu-baltkrievu vārdnīcai (2010).

SADARBĪBA IZGLĪTĪBĀ

Sadarbība izglītībā tiek īstenota, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Baltkrievijas Republikas Izglītības ministrijas līguma par sadarbību izglītībā un zinātnē (parakstīts 2004.g.).

Latvijas un Baltkrievijas Izglītības ministriju darbinieki un nozares speciālisti regulāri piedalās otrā valstī rīkotās konferencēs un semināros. Baltkrievijas speciālisti ir piedalījušies Latvijas organizētajā UNESCO reģionālajā konferencē par iekļaujošo izglītību, Eiropas pieaugušo izglītības apvienības konferencē, starptautiskā konferencē par Boloņas procesa ieviešanu un augstākās izglītības politikas veidošanu, Eiropas Padomes rīkotajos reģionālajos semināros un mācību vizītēs.

Latvijas augstskolas, tai skaitā LU, RTU, Daugavpils Universitāte, Baltijas starptautiskā akadēmija ir noslēgušas sadarbības līgumus ar vairākām Baltkrievijas augstskolām par studentu un pasniedzēju apmaiņu.

Baltkrievijas pārstāvji piedalās Ārlietu ministrijas un Rīgas Juridiskās augstskolas organizētajā mācību programmā Eiropas tiesībās un ekonomikā.

2017./2018.akadēmiskajā gadā Latvijas augstskolās studēja 129 Baltkrievijas studenti, 2016./2017. ak.g. - 141 Baltkrievijas studenti, 2015./2016. ak.g. - 190 Baltkrievijas studenti, 2014./2015.ak.g. - 205 Baltkrievijas studenti; 2013./2014.ak.g. - 170

Baltkrievijas studenti.

SADARBĪBA ZINĀTNĒ UN TEHNIKĀ

Latvijas un Baltkrievijas sadarbības programma zinātnē un tehnikā tiek īstenota, balstoties uz Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas valdības ekonomiskās, zinātniskās un tehniskās sadarbības līguma (parakstīts 2004.gadā) un [Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Baltkrievijas Republikas Valsts zinātnes un tehnoloģiju komitejas nolīguma par sadarbību zinātnē un tehnikā](#) (parakstīts 2006.gadā).

Sadarbības ietvaros tiek īstenoti kopēji zinātniski pētnieciskie projekti; notiek zinātnieku un speciālistu apmaiņas vizītes, kopīgi semināri, konferences un izstādes; tiek rīkotas konsultācijas par abu valstu zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas veidošanas un īstenošanas jautājumiem.

2014.-2015.g. Latvijas-Baltkrievijas zinātniski tehnisko sadarbības projektu programmā tika īstenoti 6 projekti ar kopējo finansējumu 256 552 EUR. Ir notikuši divi Latvijas-Baltkrievijas zinātnes un inovāciju forumi. 2014. gada 24. aprīlī Latvijā viesojās Baltkrievijas Valsts Zinātnes un tehnoloģiju komitejas priekšsēdētājs A.Šumilins, kurš tikās ar Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentāro sekretāru A.Geizānu, Zinātņu akadēmijas prezidentu O.Spārīti, apmeklēja vairākus pētnieciskos institūtus, Rīgas Stradiņa universitāti un uzņēmumu „Grindex”. Vizītes laikā tika apspriesta turpmākā sadarbība biotehnoloģiju, nanotehnoloģiju, IT un citās jomās, kā arī studentu apmācībā.

SADARBĪBA ROBEŽU KONTROLĒ UN PĀRVALDĪBĀ

Ņemot vērā, ka Latvija un Baltkrievija ir robežvalstis, aktīva sadarbība notiek robežu kontroles un pārvaldības jomā. Starp abu valstu robežsardzēm notiek regulāras tikšanās, konsultācijas un kopējas mācības. 2014. gada 4. februārī stājās spēkā Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības līgums par Latvijas-Baltkrievijas valsts robežas režīmu, darbu ir uzsākusī līguma ietvaros izveidotā Latvijas-Baltkrievijas kopējā komisija robežjautājumos.

Lai veiktu saskaņotu robežšķērsošanas punktu attīstību, 2014. gadā tika izveidota SVK apakškomisija Latvijas-Baltkrievijas robežšķērsošanas punktu darbības un saskaņotas attīstības jautājumos, kuras pirmā sēde notika 2016. gada 27. jūnijā Vitebskā.

PĀRROBEŽU SADARBĪBA

Latvijas un Baltkrievijas pierobežas rajoni aktīvi sadarbojas Eiropas Kaimiņu politikas Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas ietvaros, kura tiek finansēta no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta (EKI) līdzekļiem.

2007.-2013.g. programmas ietvaros ar Latvijas līdzdalību tika īstenoti 29 projekti vides aizsardzības, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas, tūrisma infrastruktūras attīstības, sociālo un kultūras tīklu stiprināšanas, robežapsardzības stiprināšanas un robežšķērsošanas uzlabošanas jomās. Drīzumā plānots uzsākt jaunās Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam īstenošanu. Kopš 1998. gada veiksmīgi darbojas Eiroreģions „Ezeru zeme”.

MUNICIPĀLĀ SADARBĪBA

Aktīva sadarbība notiek starp Latvijas un Baltkrievijas pašvaldībām. Ir notikuši trīs Latvijas un Baltkrievijas pašvaldību forumi: 2015. gada 16.-17. aprīlī Oršā, Baltkrievijā, 2013. gada 17.-18. maijā Daugavpilī un 2012. gada 29.-31. martā Novopolockā, Baltkrievijā. Forumos tika apspriestas sadarbības iespējas ekonomikas, tūrisma, vides aizsardzības, sporta un kultūras jomās. 2014. gada 9.-10. oktobrī ar plašu biznesa un kultūras programmu norisinājās Minskas dienas Rīgā, savukārt 2016. gada 19.-21. maijā notika Rīgas dienas Minskā. Ir izveidoti vairāk nekā 60 Latvijas-Baltkrievijas pašvaldību sadarbības pāri.

2016. gada 10.-15. aprīlī Latviju apmeklēja Baltkrievijas reģionu pārstāvju delegācija, lai iepazītos ar Latvijas reģionālo attīstību un

pašvaldību darbu. 2014. gada 15.-19. septembrī Latvijas pašvaldībās (Daugavpils pilsētas, Daugavpils novada, Preiļu novada, Jelgavas un Jūrmalas) viesojās Baltkrievijas delegācija, lai iepazītos ar Latvijas pašvaldību pieredzi iedzīvotāju iesaistīšanā, pieredzi sadarbībai ar nevalstiskajām organizācijām, kā arī ar vietējo iniciatīvu grupu darbību Latvijā.

PARLAMENTĀRĀ SADARBĪBA

Attīstās kontakti starp Latvijas un Baltkrievijas parlamentiem. Par nozīmīgu soli starpparlamentu attiecībās uzskatāma Saeimas Ārlietu Komisijas priekšsēdētāja O.Kalniņa un Eiropas lietu Komisijas priekšsēdētājas L. Čigānes vizīte Minskā 2015. gada 13.-15. decembrī. Lai turpinātu uzsākto dialogu, 2016. gada 16.-19. maijā Latvijā viesojās Baltkrievijas parlamenta Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs V.Gaidukēvičs un viņa vietnieks V.Rusaks. 2016. gada 26. oktobrī Ženēvā Starpparlamentu Savienības asamblejas laikā Saeimas priekšsēdētājas biedrs G.Daudze tikās ar Baltkrievijas parlamenta vicespikeri M.Šcotkinu. Abos parlamentos darbojas deputātu grupas sadarbībai ar otras valsts parlamentu. 12.Saeimā ir izveidota deputātu grupa sadarbībai ar Baltkrievijas parlamentu 27 cilvēku sastāvā, tās vadītājs ir Artūrs Rubiks (Saskaņa). Starp deputātu sadarbības grupām notiek samērā regulāra vizišu apmaiņa. Kā pēdējās var minēt Saeimas Deputātu grupas sadarbībai ar Baltkrievijas parlamentu delegācijas vizīti Minskā 2016. gada 16.-17. jūnijā un Baltkrievijas parlamenta Deputātu grupas sadarbībai ar Latvijas parlamentu delegācijas vizīti Latvijā 2014. gada 15.-18. jūnijā.

CILVĒKU SAVSTARPĒJIE KONTAKTI

Starp Latviju un Baltkrieviju notiek aktīvi cilvēku savstarpējie kontakti, par ko liecina izsniegto Šengenas vīzu skaits. 2016. gadā Latvijas vēstniecība Minskā un konsulāts Vitebskā izsniedza nepilnus 50 000 vīzas. Lai Baltkrievijas iedzīvotājiem nodrošinātu kvalitatīvu servisu, 2015. gada februārī Minskā un Vitebskā tika atvērti Vīzu centri vīzu pieteikumu pieņemšanai.

Savstarpēju ceļošanu veicina arī 2010. gadā noslēgtais Latvijas-Baltkrievijas līgums par pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu. 2016. gadā Latvijas konsulāts Vitebskā izsniedza gandrīz 1000 pierobežas satiksmes atļaujas.

BALTKRIEVU KOPIENA LATVIJĀ

Baltkrievu kopiena ir otra lielākā etniskā minoritāte Latvijā. Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2016. gada 1. jūlija statistikas datiem Latvijā dzīvo 69960 baltkrievi (29 682 Latvijas pilsoņi, 33934 nepilsoņi, 11 bezvalstnieki, 2 ar Latvijas alternatīvo statusu, 6331 pārējie). Lielākās kopienas dzīvo Rīgā, Liepājā, Ventspilī, Krāslavā, Jēkabpilī. Latvijā darbojas 14 baltkrievu kultūras biedrības, kopš 1994. gada Rīgā strādā Baltkrievu pamatskola, kurā mācību priekšmetus skolēni apgūst latviešu valodā un bilingvāli-latviešu un baltkrievu valodā. Kopš 2013. gada februāra Rīgā pie LU Akadēmiskās bibliotēkas darbojas Baltkrievijas Informācijas centrs. 2015. gada maijā tika atvērta Informācijas centra filiāle Daugavpilī.

INFORMĀCIJAS AVOTI

Baltkrievijas prezidenta kanceleja: www.president.gov.by

Baltkrievijas Nacionālās Asamblejas (parlamenta) Republikas Padome (augšpalāta): <http://www.sovrep.gov.by/>

Baltkrievijas Nacionālās Asamblejas (parlamenta) Pārstāvju Palāta (apakšpalāta): <http://house.gov.by/>

Baltkrievijas valdība: <http://www.belarus.by>

Baltkrievijas Ārlietu ministrija: www.mfa.gov.by

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-republikas-un-baltkrievijas-republikas-divpusejas-attiecibas>